

Det er manipulation af værste skuffe, og derfor føler jeg, at det er nødvendigt at være ret skarp i mine bemærkninger på det her område.

Så vil jeg gerne kvittere for den meget fine opbakning til lovforslaget. Jeg er sikker på, at der er mange patienter, der bliver glade, når det her bliver ført ud i virkeligheden.

(Kort bemærkning).

Birthe Skaarup (DF):

I takt med at talerrækken skred frem, føler jeg lige, at der er et hængeparti på et enkelt område omkring genoptræning, og det er eksempelvis patienter, der er ramt af en hjerneblødning og har fået beskadiget talecentret. Jeg kunne godt lide at vide, om dét også er indeholdt i aftalen om genoptræning, for dér ved jeg virkelig, at der er et problem, også for ældre patienter, der har svært ved at kommunikere, når de kommer ud og har haft en hjerneblødning, og talecentret er skadet. De føler sig afmægtige, fordi de ikke kan kommunikere med familie osv. Så jeg synes, at det var rart lige at få det afklaret.

(Kort bemærkning).

Preben Rudiengaard (V):

Sundhedsministeren nævner, at Venstre har indledt valgkampen, men man kan jo altid diskutere, hvornår en valgkamp bliver indledt osv.

For mig er det meget vigtigt, at vi hele tiden har fokus på noget af det vigtigste, nemlig vores patienters, vores borgeres tarv i denne her sammenhæng. Det er ikke mig – det har ministeren også ganske rigtig bekræftet – der har skrevet den ordførertale, der blev bragt frem, men jeg må helt klart sige, at den sag, som fru Gyda Kongsted refererer til, jo er en sag, som virkelig har et aspekt omkring dét, der hedder genoptræning. Det er altså en patient, der kan falde imellem to stole. Derfor blev eksemplet efter fru Gyda Kongsteds vurdering bragt frem.

Men jeg må spørge ministeren, om ministeren ikke mener – for det synes jeg, vi fokuserer meget på her i Folketinget – at man også en gang imellem godt kan bruge nogle enkeltsager til ligesom at præcisere, hvor patienter kan komme i klemme i vores systemer.

(Kort bemærkning).

Sundhedsministeren (Sonja Mikkelsen):

Til det sidste spørgsmål fra hr. Preben Rudiengaard vil jeg gerne svare: Jo, det anser jeg for at være velegnet, når man bruger eksemplerne i den sammenhæng, hvori de indgår, og ikke bru-

ger dem i nogle helt andre sammenhænge, sådan som det skete i det første indlæg fra Venstres ordfører, ganske vist som citat i en tale, der er skrevet af en anden.

Så vil jeg gerne til fru Birthe Skaarup helt bekræfte, at selvfølgelig er hjerneskadede, der har brug for genoptræning og dermed også den særlige form for genoptræning, som hjerneskade kræver, også omfattet af lovforslaget.

Det er ikke alene den fysiske genoptræning. Det kan også være den mere mentale genoptræning, der er tale om. Det er selvfølgelig også omfattet, og dermed håber jeg, at den tvivl er bragt ud af verden.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Sundhedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 20:

Forslag til folketingsbeslutning om varedeklaration på tobaksprodukter.

Af Birthe Skaarup (DF) m.fl.

(Fremsat 24/10 2000).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Sundhedsministeren (Sonja Mikkelsen):

Vi har i den senere tid flere gange haft lejlighed til at drøfte sundhedsrisikoen ved rygning og herunder også spørgsmålet om tilsætningsstoffer i tobak. Derfor kan det ikke overraske, at jeg har stor sympati for det grundlæggende forbrugersyn, som ligger bag beslutningsforslaget fra Dansk Folkeparti.

Vi har her at gøre med produkter, der ender med at tage livet af omtrent halvdelen af de

mennesker, der bruger dem regelmæssigt, og det sker endda, selv om produktet anvendes i overensstemmelse med brugsanvisningen, hvis jeg må sige det på den måde.

Dermed har jeg samtidig også sagt, at information om de sundhedsskadelige virkninger ved rygning efter regeringens opfattelse fortsat er det vigtigste element i den ordentlige forbrugerinformation på det her område.

Men det betyder ikke, at oplysning om indhold i tobakken er uvæsentlig, tværtimod. Når jeg ser, hvordan problemstillingen af og til fremstilles i medierne, kan jeg godt blive bekymret for, om ikke den megen diskussion om tilsætningsstoffer i virkeligheden er med til at afspore debatten.

Vi skulle jo nødig medvirke til at skabe en illusion hos folk om, at en cigaret uden tilsætningsstoffer skulle være en sund cigaret, netop nu hvor det efterhånden er lykkedes at komme en anden udbredt illusion til livs, nemlig myten om lightcigaretten som et sundt alternativ til de stærke cigaretter.

Dansk Folkepartis forslag pålægger regeringen at sikre, at der fra den 1. januar 2001 kun kan sælges tobaksprodukter lovligt i Danmark, hvis der på pakningen er anført en varedeklaration.

Regeringen er enig med forslagsstillerne i, at forbrugerne skal have adgang til alle relevante oplysninger om tilsætningsstoffer i tobaksvarer, og området har været omfattet af EU-regler siden 1989.

EF-direktivet om mærkning af tobaksvarer stiller krav om, at alle tobaksvarer skal forsynes med advarselstekster, og at cigaretter skal mærkes med indholdet af tjære og nikotin. Reglerne er harmoniseret af hensyn til det indre marked, og det enkelte medlemsland kan derfor ikke lave egne supplerende regler om mærkning, f.eks. i form af en varedeklaration.

Heldigvis er forbrugerinformation også et spørgsmål, som man er optaget af i de andre EU-lande, og der forhandles i øjeblikket om en revision af de eksisterende regler. Formålet er bl.a. at sikre en forbedret mærkning og give såvel forbrugere som sundhedsmyndigheder adgang til oplysninger om brugen af tilsætningsstoffer.

Fra regeringens side har vi aktivt støttet det nye direktivforslag, som i øjeblikket er til anden behandling i Europa-Parlamentet. Paradoksalt nok bidrog Dansk Folkeparti ikke til regeringens mandat.

Forslaget indebærer ellers et krav om, at kulilteindholdet for fremtiden skal deklareres på pakken på linje med nikotin- og tjæreindholdet, og hertil kommer, at tobaksindustrien ifølge forslaget skal indberette oplysninger om brug af tilsætningsstoffer i tobak, og det vil bl.a. sige oplysninger om den anvendte mængde og om formålet med at tilsætte de enkelte stoffer.

Oplysningerne skal danne basis for, at Europa-Kommissionen kan udarbejde et forslag til fælles regler på området. Det er et punkt, som vi i øvrigt fra dansk side har lagt meget stor vægt på under forhandlingerne.

Det påhviler ifølge forslaget medlemslandene at sikre, at også forbrugerne får adgang til oplysningerne om tilsætningsstoffer, og da mærkningsreglerne fortsat skal være ens i alle medlemslande og der ikke er stillet forslag om en egentlig varedeklaration på den enkelte pakke, vil formidlingen kunne ske f.eks. i form af offentliggørelse på Internettet.

Der vil formentlig gå 2-3 år endnu, før de nye initiativer fra EU er sat i værk, men det betyder naturligvis ikke, at vi ikke skal arbejde videre med problemstillingen i Danmark.

Som jeg fortalte i foråret, da vi i forbindelse med Enhedslistens beslutningsforslag havde en grundig drøftelse af hele problemstillingen om tilsætningsstoffer i tobak, er vi i fuld gang med at skaffe os viden på området.

Regeringen indgik som bekendt tidligere i år en frivillig aftale med tobaksindustrien, der førte til, at industrien i august offentliggjorde en liste på i alt 37 tilsætningsstoffer, som anvendes i cigaretter på det danske marked. Efterfølgende har Sundhedsstyrelsen bl.a. i samråd med Fødevaredirektoratet vurderet, at stofferne på listen ikke umiddelbart giver anledning til bekymring.

Sundhedsstyrelsen påpeger dog samtidig, at den tilgængelige viden om stoffernes virkning er begrænset, og styrelsen har derfor taget kontakt til de engelske sundhedsmyndigheder, som arbejder på at etablere en database over den eksisterende toksikologiske dokumentation om tilsætningsstoffer i tobak.

Det engelske sundhedsministerium har tilkendegivet, at man vil se på den danske liste og stille den viden til rådighed om de pågældende stoffer, som man måtte være i besiddelse af. Hvis det i den sammenhæng bliver nødvendigt at få uddybet listen fra tobaksindustrien, ja, så vil Sundhedsministeriet naturligvis uden tøven bede om det, som der også er adgang til i den frivillige aftale.

Hvis det alligevel viser sig, at vi ikke kan komme videre ad den engelske vej, ja, så må regeringen jo overveje, hvad der så kan gøres for at tilvejebringe et sikkert vidensgrundlag for information til borgerne og for eventuelle nye initiativer på området. I den forbindelse skal jeg i øvrigt henvise til Sundhedsudvalgets beretning over Enhedslistens beslutningsforslag, og jeg vil gerne bekræfte, at det er min opfattelse, at tilsætningsstoffer helt bør fjernes, hvis det f.eks. viser sig, at de fremmer rygerens afhængighed.

Jeg mener, at vi med de initiativer, som er sat i gang i Danmark og i EU, allerede er godt på vej til at leve op til intentionerne i Dansk Folkepartis forslag, nemlig at sikre forbrugerne den bedst mulige information om indholdet i tobaksvarer.

Jeg skal på den baggrund på regeringens vegne anbefale Folketinget ikke at vedtage det foreliggende beslutningsforslag.

Holger Graversen (S):

Sundhedsministeren har allerede givet meget fyldestgørende svar på, hvorfor vi i Socialdemokratiet afviser forslaget.

Jeg er også meget sympatisk over for tanken og helt enig i det ønskværdige i at påføre specielt et så skadeligt produkt som tobak en meget fyldestgørende varedeklaration.

Men man skal jo huske, at der er betydeligt flere stoffer i tobak end de 37, den danske tobaksindustri har offentliggjort, og det vil derfor, måske lidt drillende, i praksis være svært at få plads til en sådan deklaration på en cigaret pakke. Enten skulle den påføres med mikrotekst, eller også skulle cigaret pakkerne firedobles i størrelse.

Der kan selvfølgelig oplyses om alle de stoffer på mange andre måder, og jeg mener, at man bør gøre det mest og bedst muligt, men jeg vil også gerne henvise til det arbejde, der foregår nu i Sundhedsministeriet på det her område, kontakten til det engelske sundhedsministerium og også til det forbedrede tobaksdirektiv, der er på vej i EU. Det vil selvfølgelig være en stor fordel at kunne få ensartede skrappe regler på området i hele EU-området. Så må vi så se til den tid, om Dansk Folkeparti endnu en gang vil stemme imod sådan et direktiv. Det gjorde man jo sammen med Venstre og De Konservative, da det blev forelagt i Europaudvalget. Det kan selvfølgelig somme tider være svært at få overensstemmelse mellem det, man siger og det, man gør.

Vi afviser.

Preben Rudiengaard (V):

Jeg skal atter en gang beklage, at fru Gyda Kongsted ikke er til stede, og derfor har jeg lovet at citere, hvad hun ville sige.

I Venstre har vi i flere år plæderet for, at det er bedre at forebygge end at helbrede, og det står vi selvfølgelig fast ved. I Venstre er vi derfor også meget engagerede i en ordentlig sygdomsforebyggelse i den danske sundhedspolitik. Den skal være troværdig, og den skal være videnskabeligt bevist.

Den ønskede varedeklaration på 37 forskellige stoffer mener vi vil skabe lidt unødigt forvirring, såfremt befolkningen ikke har de fornødne faglige forudsætninger for en vurdering. Nu individualiserer jeg lidt, så det, jeg siger, er af mig selv. Når man ser på alle de stoffer, så skal man jo være kemiker for at forstå, hvad disse indebærer. Derfor er meningen vel ikke, at man skal skrive alle disse stoffer på en cigaret pakke.

Venstre har altid været forkæmper for varedeklarationer som sådan af hensyn til forbrugerne og havde fundet det mere fornuftigt i denne her sammenhæng, at forslagsstillerne havde brugt f.eks. nogle emneopdelte deklarationer, som vi eksempelvis kender inden for vores fødevarer, og som så også kan være lidt mere genkendelige for forbrugerne.

På det foreliggende grundlag kan Venstre ikke støtte forslaget, som det foreligger, men vi vil deltage positivt i udvalgsarbejdet, der bl.a. vil kunne blotlægge, hvorvidt de nævnte stoffer er inkluderet i allerede eksisterende lister og derfor også vil kunne bruges på tobaksprodukterne, for at forbrugerne kan få en orientering, og så kan forbrugerne jo selv vælge, hvilken sundhedstilstand de agter at have, idet vi lever i et frit samfund.

Henriette Kjær (KF):

Dansk Folkeparti har her fremsat et godt lille beslutningsforslag, som har en god hensigt, nemlig at give forbrugerne fyldestgørende information.

Tobaksindustrien har udsendt en liste over tilsætningsstoffer, og det vil være naturligt at oplyse forbrugerne om, at de cigaretter, de ryger, er tilsat forskellige tilsætningsstoffer.

Det er jo ikke alle 37 tilsætningsstoffer, der skal på alle pakkerne. Det er jo forskelligt, hvad der er i de enkelte produkter, så jeg er nu ikke så nervøs for, at det skal fylde hele pakken.

I Det Konservative Folkeparti har vi jo også som mål, at færre skal ryge, og derfor skal der

stilles al mulig information til rådighed for rygere og kommende rygere om, hvilke konsekvenser rygning kan have. Derfor er det helt afgørende for os, at der tydeligt på pakkerne står, at rygning er yderst sundhedsskadeligt. Det er så også det, der står i dag, og det er det vigtigste for os.

Med hensyn til en fyldestgørende varedeklaration er, som vi nu også har hørt fra ministeren, reglerne underlagt et EF-direktiv, og derfor skal ændringen foregå på europæisk niveau. Det er vores klare opfattelse, at man i EU generelt er meget optaget af tobaksspørgsmål, og derfor bør dette være noget, som ministeren kan tage op i EU-regi og søge ændret. Det vil vi i hvert fald opfordre til.

Vi kan ikke støtte beslutningsforslaget, men vi synes, at betragtningerne er rigtige, nemlig at man som forbruger skal have så megen information som muligt.

Aage Frandsen (SF):

Da SF's ordfører, fru Anni Svanholt, ikke kan være til stede, kan jeg på SF's vegne fremføre, hvad vi mener om dette beslutningsforslag.

Det er jo velkendt, at tobak indeholder en række kemiske stoffer, der er forurenende, og som også er sundhedsfarlige, og derfor er vi enige i, at det skal der oplyses om.

Det er også kendt, at rygning er årsagen til, at over 10.000 mennesker årlig dør, og at rygning er dødsårsag nr. 1. Derfor er det vigtigt, at der sættes meget på at forebygge ikke mindst i forhold til unge mennesker, og det er også vigtigt, at de mennesker, som er ramt af, at de ryger og ikke kan holde op af sig selv, får mulighed for at få den afvænningskursus, der skal til, og at disse afvænningskurser også er til rådighed.

Det er vigtigt, at det oplyses, hvilke farer der ligger i, at man ryger, og hvilke tilsætningsstoffer der er i tobakken.

Det er et område, som det allerede er oplyst at EU beskæftiger sig med, og vi har også fra SF's side støttet det direktiv, som har været behandlet i Europaudvalget, ud fra en betragtning om, at hvis ikke man gør det på EU-niveau, jamen så har vi ikke mulighed for at lave regler i Danmark, der er skrappere, for så kommer vi i konflikt med andre EU-regler, som f.eks. vedrører det indre marked.

Vi ved også, at sundhedsministeren har indgået en aftale med tobaksindustrien, men den aftale indebærer jo kun, at industrien skal infor-

mere om, hvilke tilsætningsstoffer der anvendes i cigaretter på det danske marked.

Vi ser også frem til – som ministeren allerede har berørt – de ting, der skal udmøntes i forhold til det beslutningsforslag fra sidste folketings-samling fra Enhedslisten om forbud mod tilsætningsstoffer i tobak.

Så vil jeg sige sådan ud fra en principiel betragtning om, hvordan man har det med at vedtage beslutningsforslag af den her art, at der er en tilbøjelighed i Folketinget til, at man fremsætter beslutningsforslag om snart alt. Det her er jo et glimrende eksempel på, hvordan man formentlig i Folketingets Sundhedsudvalg via en beretning kunne blive enig om, hvad man skal gøre, fordi sådan som beslutningsforslaget er formuleret, må man nok sige, at det er noget upræcist: »en ærlig, udførlig og fyldestgørende varedeklaration og forbrugerinformation om indholdet.«

Når jeg ser på de forskellige tilsætningsstoffer, må jeg tilstå, at hvis man skriver dem på pakken, så er jeg ikke i stand til et gennemskue det. Ikke fordi det er uærligt, men fordi det ikke er fyldestgørende, og fordi det måske heller ikke er udførligt i forhold til det, jeg skal vide. Jeg må tilstå, at jeg ved ikke, hvad guar gum er for noget, og sådan er der en række andre stoffer, hvor jeg må tilstå, at hvis nu jeg ved en fejltagelse kom i berøring med sådan en cigaretpakke, ville jeg ikke vide, hvad de betyder.

Derfor er det et spørgsmål om, at det, der skal være på pakkerne, er noget, som man kan bruge til noget, og derfor er det ikke bare at vedtage et beslutningsforslag, der siger, at det skal være ærligt, udførligt og fyldestgørende, men det er et spørgsmål om, hvordan man rent faktisk får det udtrykt, ikke kun på pakkerne, hvor der allerede står, det er sundhedsfarligt, men i det hele taget får oplyst, hvad det er, folk udsætter sig for, når de ryger.

Derfor må vi sige: At vedtage beslutningsforslaget, som det ligger, synes vi ikke er formålstjenligt, men på baggrund af det, der allerede ligger i Folketingets Sundhedsudvalg fra tidligere, det beslutningsforslag her og de debatter, der foregår, bør man give den nødvendige oplysning om den fare, der ligger i rygning, og så bør man også få forbudt en række af de tilsætningsstoffer, som er i cigaretter. Hvis det stof, der hedder gummi arabicum, nu er rigtig farligt, så synes jeg, man skal forbyde det. Jeg ved ikke,

hvad det er for noget. Jeg ved ikke, om det er farligt.

Yvonne Herløv Andersen (CD):

Jeg har jo i Folketinget igennem et helt års tid, tror jeg, drøftet tobak og tobaks skadelige virkning, og på foranledning af Enhedslisten også drøftet, hvad der egentlig er i af tilsætningsstoffer. Det er jo et område, man ikke rigtig har haft fokus på. Jeg synes, det er glimrende, man fik det. Ministeren var så venlig at sørge for, at vi fik den oplysning fra Skandinavisk Tobakskompagni, og det viste sig, at de så frigav 37.

Hvis man så læser Tænk, der i de sidste to numre har beskæftiget sig meget præcist med, hvad der er i tobakken, hvad det er, der sker, når den bliver brændt af, så er der sådan ca. 4.000 forskellige kemiske stoffer, der bliver brændt af, og nogle af dem tager man så skade af som passiv ryger.

Man kan have meget stor sympati for, at forbrugerne skal vide, hvad det er, de køber, og det har jeg og CD bestemt også, men så er der jo også EU's regler for anprisning og det indre marked, så derfor har der også været gjort et stort stykke arbejde i EU for at få gennemført regler på tobakkens område i det hele taget.

Noget af det er strandet lidt i Kommissionen. Jeg vil håbe, at det lykkes at opretholde det. Herhjemme har jeg hørt, at man vil opretholde reglerne, i hvert fald når det drejer sig om reklamer osv. for tobaksvarer, så det er jeg utrolig tilfreds med.

Men på baggrund af hr. Frank Aaens og Enhedslistens forslag blev der så sat et stykke arbejde i gangovre i ministeriet med at støtte op om den liste, vi havde fået fra Skandinavisk Tobakskompagni, og der er jeg da glad for den positive holdning, ministeren har på det område.

Jeg vil gerne tilkendegive, at jeg støtter synspunktet om, at folk skal vide, hvad det er, men jeg synes, forslaget sådan set er lidt post festum, og derfor bliver det nok sådan, at Dansk Folkeparti må nøjes med en tilkendegivelse om, at det er uhyre sympatisk, et godt vink, men at det måske ikke lige er den løsning, man skulle have på det spørgsmål, men snarere en egentlig bredere forbrugeroplysning om, hvad der egentlig er her, både fra et forbrugersynspunkt og i allerhøjeste grad da også fra et sundhedsmæssigt synspunkt.

I det, jeg har sagt her om den sympati, der er for tanken i forslaget, skal jeg tage Kristeligt Folkeparti med.

Dorit Myltoft (RV):

Det Radikale Venstres ordfører i denne sag kan ikke være til stede, og derfor skal jeg fremføre følgende:

Det Radikale Venstre vil gerne være med til at begrænse de skadelige konsekvenser af rygning i Danmark. Jeg anser overdreven rygning for at være et væsentligt sundhedsproblem, der medfører dårlig helbredstilstand og kortere middellevetid, altså sygdom og død.

Alligevel kan vi ikke støtte det fremsatte forslag. Det skyldes hovedsagelig, at der ikke findes tilstrækkelig videnskabelig dokumentation til at opstille den positivliste, som forslaget kunne lægge op til, og da der findes så mange tilsætnings- og aromastoffer, der kan komme i tobakken, over 600, kan man heller ikke regne med, at det bliver muligt at skaffe dækkende viden om samtlige stoffer inden for en overskuelig fremtid. Det betyder dog ikke, at man bare skal give op og lade stå til, men det betyder, at vi må være realistiske og se, hvor vi kan starte.

Her kommer aftalen med tobaksindustrien ind i billedet. Aftalen betyder jo, at vi fra den 1. august fik offentliggjort en liste over 37 tilsætningsstoffer i tobaksprodukter; der forhandles i Danmark. Det er et stort og godt skridt for forbrugeroplysningen. Når dette er trådt i kraft og har fået lov til at virke, kan vi begynde at danne os et overblik over mængden og karakteren af tilsætningsstofferne.

Der arbejdes altså med initiativer både i EU og i Danmark, og det er vi i Det Radikale Venstre meget tilfredse med. Det betyder, at de ting, vi får gennemført, kommer til at gælde for hele Europa og ikke kun for Danmark. Det betyder simpelt hen mere sundhed for flere mennesker. Det er den vej, vi vil, så vi kan altså ikke støtte det her forslag.

Frank Aaen (EL):

Som andre mener vi selvfølgelig også, at det er et sympatisk forslag. Men man kan godt stille sig det spørgsmål: Hjælper det?

Altså hr. Aage Frandsen var inde på i sit indlæg, hvad det hjælper at skrive en masse stoffer, hvis man ikke ved, hvad det er for nogle. Bliver man så klogere af det? Det gør man næppe, og hvis man skal sige, at det skal skræmme folk fra at ryge, kan man ikke skrive noget stærkere end det, der står i øjeblikket, nemlig at man bliver syg af det. Det er jo en ret præcis forbrugerinformation: Det her bliver du syg af!

Hjælper det så at dokumentere det budskab med 37 stoffer? Jeg er lidt i tvivl. Jeg tror det ikke.

Så skal det være fyldestgørende information. Ja, men så vil der stå om en lang række af stoffer, at de er med, for at det skal smage bedre. Der er mentol i, for at det skal smage af mentol. Der er lim i for at holde papiret sammen. Der vil stå sådan en masse i virkeligheden pæne ord om, hvad et stof er i cigareten for.

Så skulle der selvfølgelig også stå noget grimt om de stoffer, der er med til at gøre det værre at ryge, gøre det mere sundhedsfarligt eller gøre, at man blev mere afhængig af rygning. Hvis det stod der, ville der selvfølgelig være nogle, der sagde: Hov, så skal vi ikke have noget af denne her cigaret, så tager vi en anden. Det ville jeg nu heller ikke anbefale.

Vi har nu den opfattelse, at hvis der skal stå noget grimt om et stof, for at forbrugerinformationen er fyldestgørende, så skal stoffet ud, så skal det forbydes. Vores eget beslutningsforslag fra sidste samling går jo ud på, at vi ønsker at have de stoffer forbudt, som er med til at fremme afhængighed, som er med til at gøre det nemmere at starte at ryge og i det hele taget gøre det mere skadeligt, end det er i forvejen.

Så er jeg lidt enig i, at vi selvfølgelig skal passe på, at vi ikke kommer til at overfokusere på tilsætningsstofferne, for i forhold til tobakken er tilsætningsstofferne alligevel et minimalt sundhedsproblem. Men det er oplagt, at i det omfang, tilsætningsstofferne er med til at gøre det nemmere for et ungt menneske at begynde at ryge eller gøre det sværere for et menneske at holde op med at ryge, har de en forstærkende effekt på det skadelige, og derfor tror jeg ikke, det er vigtigt at få mærket om det; det er meget vigtigere at få det forbudt.

Vi er sympatiske over for forslaget, vi kan dårligt gå imod det, men jeg tror sådan set ikke, det er den helt rigtige vej at gå.

Kirsten Jacobsen (FRI):

I Frihed 2000 har vi også sympati for de intentioner, som ligger i dette forslag, som Dansk Folkeparti har fremsat. Men ligesom de andre ordførere har stillet sig spørgende over for, hvordan det her kan udmøntes i virkeligheden, har vi de samme betænkeligheder.

Da jeg sad og læste forslaget igennem og særligt bemærkningerne, satte jeg også spørgsmålstegn ved, hvordan man skulle få de her 37 eller flere stoffer, for der er jo egentlig mange flere, til

at stå der. Og hvilken mening ville det i grunden give?

Jeg føler ikke, at jeg er sådan helt, helt dum, men jeg var ikke i stand til at forstå, hvad det egentlig var for nogle, og jeg tror, man skal have en højere kemisk eksamen for at forstå det, og det hjælper jo altså ikke noget, at det står der, hvis de, som skal have gavn af informationen, ikke kan forstå den.

Jeg synes også, at det måske virker lidt mærkeligt på mig, at man f.eks. bebrejder den nuværende deklaration, at der ikke står på tobakspakkerne, at der er tobak i eller cigarettepapir i eller filter i. Altså jeg undervurderer ikke den danske befolkning sådan, at den ikke ved, at når den køber cigaretter, så er der tobak i, og at der er papir udenom, kan man faktisk se, og køber man filtercigaretter, ja, så kan man også se det. Så det synes jeg ikke er den mest vigtige information.

Noget, som vi er meget mere optaget af, er, at man får gjort noget ved de stoffer, som tobaksindustrien tilsætter cigaretter for at skabe større afhængighed. Det hjælper det her forslag jo ikke på.

En ting, som også har undret mig, er, at vi nu har en viden, – eller i hvert fald så godt som en viden – om, at man altså har kommet ting i cigaretter, som skaber en større afhængighed. De fleste er enige om, at det egentlig er sværere at afvænne storrygere, end det er at afvænne alkoholister eller sågar narkomaner.

Derfor har jeg undret mig over, at det offentlige, særlig hvor det, hvad skal man sige, helbredsmæssigt er vigtigt, at man holder op med at ryge, ikke har nogle bedre tilbud, end at man kan komme i en sund butik sådan en gang om ugen og få et plaster. Hvis man lider af spillelidenskab, ludomani, kan man komme på afvænningskursus. Jeg har talt med Tobaksskaderådet, og selv Tobaksskaderådet er jo enig i, at de afvænningskurser, eller hvad man nu skal kalde dem, man tilbyder fra det offentliges side, er alt, alt for dårlige.

Jeg synes, man skal sætte ind dér, og så skal man selvfølgelig sikre, at de unge mennesker ikke begynder at ryge. Der tror jeg, at noget af det, der er vigtigt, er, at det tydeligt fremgår af cigaretpakkerne, at det her er farligt, og det er endda meget farligt, i stedet for at liste en masse stoffer op, som de unge mennesker ikke forstår, og uanset om man så skulle putte en brugsanvisning ved, så hjælper det ikke noget, hvis de, der skal læse den, simpelt hen ikke forstår alle de mange kemiske betegnelser.

Så jeg er ked af at sige til fru Birthe Skaarup, at selv om intentionerne er gode, kan vi altså ikke støtte forslaget, sådan som det ligger, men alle mulige initiativer, som kan forbedre situationen, som kan få folk til at holde op med at ryge, og som kan give dem den rigtige information, vil vi gerne støtte; vi tror bare ikke, det her er den rigtige vej.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Og så er det ordføreren for forslagsstillerne, fru Birthe Skaarup.

Birthe Skaarup (DF):

Jeg siger da tak for de både positive og negative tilkendegivelser, der sådan set har været til det her forslag. Det er jo faktisk et forslag, som efter min bedste formening alle i det her Folketing burde kunne støtte.

Det, at vi vil have en ærlig og redelig varedeklaration, kan man da godt sige måske lyder lidt naivt, men det er det faktisk ikke.

Der er flere, der har angrebet og spurgt, hvordan man skal kunne forstå alle de her 37 tilsætningsstoffer. Det, vi ønsker, er ud over en fyldestgørende varedeklaration også en forbrugerinformation, der netop skal fortælle, hvad disse stoffer gør, når de bliver omsat i røg.

Vi synes, at forbrugerne er dårligt stillet med hensyn til at få information om, hvad tobaksprodukter indeholder af bestanddele i al almindelighed, og jeg ved ikke, hvor mange forslag der vil komme her i dette Folketing, men jeg ved, at der er et folkesundhedsprogram, som regeringen har fremlagt, der skal vare over 10 år, hvor rygningen er en meget, meget stor bestanddel ud fra, at vi ved, hvor skadelige virkninger tobakken har.

Det, vi mener, er, at hvis folk læser på sådan en varedeklaration, hvor mange stoffer der er, og hvad de stoffer har af afledte virkninger, kunne det måske skræmme dem, så de kunne holde op med at ryge.

Når en læge, der forsker i nikotin og afhængighed og har gjort det igennem 10 år, og som faktisk er ved at lægge sidste hånd på en afhandling om emnet, siger, at det vigtigste er at interessere sig for, hvad der er i røgen, så kan man se, hvilken betydning tilsætningsstofferne har.

Det er jo sådan, og det ved vi alle sammen, og det har andre også været inde på, at stofferne er med til at øge rygerens afhængighed af cigaretterne. Der er ammoniakforbindelser, som virker

som en turbo på nikotinen, så den meget nemmere optages i organismen, der er stoffer som sukker og kakao, som, når de bliver røget, øger nikotins virkning på centralnervesystemet, der er stoffer, der mildner iritationen af slimhinderne, og nogle udvider forskellige forbindelser, som gør det nemmere at ryge og øge hastigheden af tilvænningen. Det er dér, jeg og Dansk Folkeparti gerne vil sætte ind, så vi får en ordentlig information.

Jeg kan ikke lade være med at tænke på, at i starten af 1960'erne var de nye varedeklarationer en stor sejr. I dag er det dagligdag med hensyn til madvarer, men det er ikke dagligdag at sætte en ordentlig varedeklaration på cigaretemballagen.

Vi taler som sagt så meget om levealderen i Danmark, den er meget lavere end i andre europæiske lande, og jeg mener, Sundhedsstyrelsen er for slap i denne sag. Jeg mener, det er nødvendigt, at vi holder liv i debatten. Noget af det, Dansk Folkeparti prøver på med det her forslag i dag, er, at vi skal give borgerne mulighed for at få oplysninger om, hvad det er, der i ordets bogstaveligste forstand ryger ind i kroppen.

Ingen kan bruge en diskret påtegning, som nogle har været inde på, på en pakke cigaretter, så vi bare kan se, at der er tjære og nikotin i en pakke. Det fremgår ingen steder, at cigaretterne indeholder tobak.

Fru Kirsten Jacobsen, som nu er gået, var inde på, hvorfor der skulle stå cigaretpapir eller filter. Det, vi gerne vil have, er, at man fortæller, hvad der er i et filter, hvad der er i cigaretpapir, for der er lim og mange andre gode ting, som er skadelige, når man tager en mundfuld røg.

Nu er man jo i den situation, at man kan få udført en test både i udlandet og også herhjemme. Vi har fået tilsendt et blad, der fortæller, at i British Colombia i Canada kan man få test, hvor den ene måler stofferne i den røg, man inhale- rer, og den anden måler røgen, der siver ud i luften, og som ikkerygere indånder. Det synes jeg er værd at sætte i relief.

Som sagt tror jeg nok, at det, mange så gerne vil, er at oplyse om, at det er farligt at ryge, oplyse om, at vi kan udvikle kræft, oplyse om, at det har indflydelse på hjerte-kar-sygdomme osv., men hvis ikke man prøver at iværksætte nogle gode tiltag, som vi synes det her forslag er, hvad batter det så?

Det er ganske vist et program over 10 år, det her folkesundhedsprogram, men lad os dog se

at komme i gang. Jeg synes, at det har været lidt vagt, lidt svagt; man vil ikke rigtig tage stilling.

Så handler det også lidt om udlandets indsigelser. Ja, det er da rigtigt nok, nu er vi afhængige af EU, og det er jo beklageligt, men Dansk Folkepartis politik nu er sådan, at vi vil have styr på det her område, vi vil have, at forbrugerne skal vide, hvad det handler om: at når man tager en mundfuld røg for første gang, skal man vide, at der er stoffer i, der gør én afhængig.

Men jeg kan kun sige tak, fordi man har taget imod det. Forslaget her har da skabt lidt debat. Tiden er åbenbart ikke moden, men jeg er helt overbevist om, at vi i hvert tilfælde vil presse på, og det skal nok vise sig, at det kommer før eller siden. Det har taget mange år som sagt at få en varedeklaration på mad, men jeg er i hvert tilfælde i den situation, og det håber jeg mange er i det her land, at når man putter noget i munden, så vil man altså også vide, hvad det er, og det gør man ikke i det her tilfælde med hensyn til cigaretter og tobaksvarer i al almindelighed.

Men tak for debatten, og vi må så drøfte det videre i Sundhedsudvalget.

(Kort bemærkning).

Holger Graversen (S):

Ja, vi kunne godt slutte her, men jeg synes alligevel, jeg vil sige, at vi har jo tilkendegivet, at vi er sympatisk indstillede over for tanken, men det er, som om Dansk Folkeparti ikke har nok i dét, at man vil lave politik på det og nærmest får det til at se ud, som om der ikke blev gjort noget på området.

Det synes jeg ikke de skal komme godt fra. Der gøres meget, der arbejdes med det, der arbejdes med det i EU, der arbejdes med det i ministeriet, bl.a. med direkte kontakt til de engelske sundhedsmyndigheder, så jeg synes ikke, det skal fremstå, som om der ikke bliver gjort noget.

Den canadiske undersøgelse, der er omtalt i Tænk, har vi fået at vide ikke er udtømmende; den svarer ikke på de spørgsmål, vi har omkring den omsætning, der sker igennem rygning.

Og så vil jeg endelig godt spørge fru Birthe Skaarup: Hvorfor stemte Dansk Folkeparti imod direktivet fra EU? Der var dog trods alt en stor forbedring i det direktiv.

(Kort bemærkning).

Birthe Skaarup (DF):

Jeg ved ikke, om der skal drives politik på det her. Det her er, som jeg sagde, en ærlig oplys-

ning, vi gerne vil have i gang. Jeg er sundhedspolitisk ordfører for Dansk Folkeparti, og jeg har indset, hvor skadeligt det er at ryge.

Med hensyn til, at regeringen ikke gør noget, o.k., det gør de da, vi har lavet det her folkesundhedsprogram, der strækker sig over 10 år. Det, vi gerne vil, er at have sat turbo på det her område.

Jeg er udmærket klar over, at man i Europa-udvalget har haft et forslag til behandling, men Dansk Folkepartis politik på det her område er altså det, jeg fremfører i dag, det sundhedspolitiske aspekt. Vi vil have varedeklarationer på tobaksvarer her i Danmark, vi vil have information til forbrugerne om, hvad det her handler om. Det er skadeligt at ryge, det er dødsens farligt at ryge, og det er det, det handler om for mig i dag at gøre opmærksom på, og det håber jeg også de sundhedspolitiske ordførere i det her Folketing har forstået.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Sundhedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Op- hold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 23. november 2000, kl. 10.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvisse til den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet hævet kl. 17.50